

Spis treści

Od Autorów	11
1. Rozdział I – Zagadnienia wstępne	15
1.1. Filozofia audytu.....	15
1.2. Audyt wewnętrzny a kontrola wewnętrzna.....	16
1.3. Analiza ryzyka w audycie.....	18
1.4. Audyt operacyjny a audyt finansowy – podobieństwa i różnice.....	19
2. Rozdział II – Model ryzyka – planowanie długoterminowe	23
2.1. Uniwersum audytu.....	23
2.2. Analiza podatności na ryzyko.....	25
3. Rozdział III – Audyt operacyjny – zagadnienia ogólne	31
3.1. Wprowadzenie.....	31
3.2. Standardy audytu.....	32
3.2.1. IIA.....	32
3.2.2. GAGAS.....	33
3.2.3. INTOSAI.....	33
3.3. Kryteria oszczędności, wydajności i skuteczności.....	34
3.4. Pomiar sprawności wykonywania zadań (<i>performance measurement</i>).....	36
3.4.1. Zarządzanie zadaniami – założenia.....	37
3.4.2. Rola audytora.....	37
3.5. Podejście do badania procesu ustanawiania celów.....	39
3.5.1. Misja.....	41
3.5.2. Cele strategiczne.....	42
3.5.3. Cele departamentu.....	43
3.5.4. Cele stanowiska/pracownika.....	43
3.5.5. Sprawozdania z realizacji celów.....	44
3.6. Etapy audytu operacyjnego.....	44
3.6.1. Planowanie.....	45
3.6.2. Czynności audytorskie.....	51
3.6.3. Sprawozdawczość.....	55
4. Rozdział IV Audyt kontroli wewnętrznej według modelu COSO	57
4.1. Planowanie.....	57
4.2. Samoocena kontroli i ryzyka.....	58
4.3. Projekt audytowy na podstawie modelu COSO.....	59
4.3.1. Wstępna ocena systemu kontroli.....	60
4.3.2. Weryfikacja wstępnej oceny systemu kontroli wewnętrznej.....	80
4.3.3. Sprawozdawczość.....	81
4.4. Przykład „Urząd X”.....	81

5. Rozdział V – Audyt systemu kadr i płac	89
5.1. Planowanie.....	90
5.2. Czynności audytorskie.....	94
5.3. Przykład audytu płac.....	100
6. Rozdział VI – Audyt robót budowlanych	103
6.1. Planowanie.....	103
6.2. Czynności audytorskie.....	104
6.3. Przykład audytu projektu inwestycyjnego – inne podejście.....	109
7. Rozdział VII – Audyt systemu zakupów	121
7.1. Planowanie.....	123
7.2. Czynności audytorskie.....	125
7.3. Przykład audytu zamówień publicznych.....	127
8. Rozdział VIII – Audyt systemów zarządzania i kontroli funduszy strukturalnych	161
8.1. Rola audytu wewnętrznego.....	162
8.2. Rola Instytucji Audytowej.....	163
8.3. Planowanie.....	164
8.3.1. Systemy zarządzania i kontroli.....	164
8.3.1.1. Rozporządzenia UE.....	164
8.3.1.2. Elementy właściwego zarządzania i kontroli.....	168
8.3.2. Kryteria.....	169
8.4. Czynności audytorskie.....	170
8.5. Przykład audytu systemu kontroli i zarządzania programami finansowanymi z funduszy strukturalnych.....	174
9. Rozdział IX – Audyt finansowy – zagadnienia ogólne	181
9.1. Wprowadzenie.....	181
9.2. Audyty sprawozdań finansowych (audit of financial statements).....	182
9.3. Audyty systemów finansowych (audit of financial systems).....	184
9.4. Teoria audytu finansowego w Standardach Audytu INTOSAI.....	188
9.4.1. Struktura standardów.....	189
9.4.1.1. „Podstawowe standardy” oraz „Standardy wykonywania zadań”.....	189
9.4.1.2. „Standardy raportowania”.....	192
9.5. Sprawozdanie finansowe.....	194
9.6. Podwójny zapis księgowy.....	195
9.6.1. Podwójny zapis a bilans.....	195
9.6.2. Podwójny zapis a rachunek wyników.....	197
9.7. Korekty do sprawozdania finansowego.....	200
9.7.1. Zestawienie obrotów i sald.....	200
9.7.2. Błędy księgowe.....	201
9.7.3. Korekty.....	202
9.8. Zadania.....	203
10. Rozdział X – Planowanie audytu finansowego	205
10.1. Istotność.....	205
10.1.1. Wyjaśnienie pojęcia.....	205
10.1.2. Określenie poziomu istotności.....	206

10.2. Planowanie audytu.....	208
10.2.1. Zrozumienie działalności jednostki.....	208
10.2.1.1. Co należy zrozumieć?.....	209
10.2.1.2. Źródła informacji.....	210
10.2.2. Wstępne procedury analityczne.....	210
10.2.2.1. Analiza, czyli porównywanie.....	211
10.2.2.2. Identyfikacja fluktuacji.....	212
10.2.2.3. Wyjaśnienie fluktuacji.....	212
10.2.3. Identyfikacja istotnych pozycji sprawozdania.....	213
10.2.4. Identyfikacja istotnych cykli i procedur kontrolnych.....	215
10.2.5. Identyfikacja istotnych regulacji, w tym przepisów prawa..	215
10.3. Przykład – wstępna analiza na podstawie sprawozdania finansowego.....	217
11. Rozdział XI – Należności – proces sprzedaży i kontrole wewnętrzne...	223
11.1. Planowanie.....	223
11.1.1. Należności i sprzedaż – razem czy osobno?.....	223
11.1.2. Wstępna analiza ryzyka.....	224
11.1.2.1. Otrzymanie zamówienia od klienta.....	225
11.1.2.2. Realizacja zamówienia.....	225
11.1.2.3. Ujęcie transakcji w systemie finansowo-księgowym.....	225
11.1.2.4. Otrzymanie zapłaty.....	225
11.1.3. Proces sprzedaży i związane z nim ryzyka – analiza pogłębiona.....	226
11.1.3.1. Otrzymanie zamówienia od klienta.....	226
11.1.3.2. Realizacja zamówienia.....	230
11.1.3.3. Ujęcie transakcji w systemie finansowo-księgowym.....	231
11.1.3.4. Zwroty, reklamacje i faktury korygujące.....	233
11.1.3.5. Otrzymanie zapłaty.....	234
11.2. Czynności audytorskie, czyli ryzyko, kontrole i sposoby badania.	235
11.2.1. Otrzymanie zamówienia od klienta.....	235
11.2.2. Realizacja zamówienia.....	239
11.2.3. Ujęcie transakcji w systemie finansowo-księgowym.....	241
11.2.4. Zwroty, reklamacje i faktury korygujące.....	244
11.2.5. Otrzymanie zapłaty.....	245
12. Rozdział XII – Należności – audyt pozycji bilansowych.....	247
12.1. Planowanie.....	247
12.1.1. Istota ryzyka.....	247
12.1.2. Należności a rachunek wyników.....	247
12.2. Czynności audytorskie.....	249
12.2.1. Wartość brutto należności.....	249
12.2.1.1. Potwierdzanie sald.....	249
12.2.1.2. Należności odpisane.....	251
12.2.1.3. Należności od dostawców, zobowiązania wobec klientów.....	252
12.2.2. Wartość netto, czyli kwota wykazywana w bilansie.....	253

12.2.2.1. Wiekowanie należności.....	253
12.2.2.2. Spłata należności po dniu bilansowym.....	254
12.2.2.3. Adekwatność rezerwy na należności.....	256
12.2.3. Test Cut off.....	257
12.2.4. Współczynnik obrotu należności.....	257
12.2.4.1. Kalkulacja.....	257
12.2.4.1. Wartość informacyjna.....	258
12.3. Przykład.....	259
13. Rozdział XIII – Zobowiązania – proces zakupu i kontrole wewnętrzne.....	263
13.1. Planowanie.....	263
13.1.1. Zakupy i zobowiązania.....	263
13.1.2. Wstępna analiza ryzyka.....	263
13.1.2.1. Złożenie zamówienia u dostawcy.....	264
13.1.2.2. Otrzymanie dostawy.....	264
13.1.2.3. Ujęcie transakcji w systemie finansowo-księgowym.....	264
13.1.2.4. Dokonanie zapłaty.....	265
13.1.3. Proces zakupu i związane z nim ryzyka – analiza pogłębiona.....	265
13.1.3.1. Złożenie zamówienia dostawcy.....	266
13.1.3.2. Otrzymanie zamówionego towaru.....	268
13.1.3.3. Ujęcie transakcji w systemie finansowo-księgowym.....	268
13.1.3.4. Zwroty, reklamacje i faktury korygujące.....	270
13.1.3.5. Dokonanie zapłaty.....	271
13.2. Czynności audytorskie, czyli ryzyko, kontrole i sposoby badania..	273
13.2.1. Złożenie zamówienia u dostawcy.....	273
13.2.2. Otrzymanie dostawy.....	275
13.2.3. Ujęcie transakcji w systemie finansowo-księgowym.....	275
13.2.4. Zwroty, reklamacje.....	276
13.2.5. Dokonanie zapłaty.....	277
14. Rozdział XIV – Zobowiązania – audyt pozycji bilansowych.....	281
14.1. Planowanie.....	281
14.1.1. Zobowiązania a rachunek wyników.....	281
14.2. Czynności audytorskie.....	283
14.2.1. Wartość wykazana w księgach.....	283
14.2.1.1. Potwierdzenie sald.....	284
14.2.1.2. Wiekowanie zobowiązań (problemy z płynnością?).....	285
14.2.1.3. Zobowiązania wobec klientów.....	286
14.2.1.4. Współczynnik obrotu zobowiązań.....	286
14.2.2. Wartość, która powinna być wykazana.....	287
14.2.2.1. Odsetki.....	287
14.2.2.2. Poszukiwanie zobowiązań niezaksięgowanych....	288
14.3. Przykład.....	290

15. Rozdział XV – Rachunek wyników – część operacyjna	293
15.1. Planowanie.....	293
15.1.1. Analityczne badanie rachunku wyników.....	293
15.2. Czynności audytorskie – przykład analitycznego badania rachunku wyników.....	294
15.2.1. Analiza sprzedaży i marży brutto.....	295
15.2.2. Analiza kosztów.....	296
15.2.3. Problem rozgraniczenia (cut off).....	298
15.2.3.1. Analiza fluktuacji sprzedaży.....	299
15.2.3.2. Test cut off.....	301
15.2.4. Zwroty po dniu bilansowym.....	303
15.2.4.1. Źródła informacji.....	303
15.2.4.2. Oszacowanie kwoty.....	304
15.2.4.3. Korekta.....	304
16. Rozdział XVI – Środki pieniężne	307
16.1. Planowanie.....	307
16.1.1. Zakres obszaru.....	307
16.1.2. Tabela ryzyka.....	308
16.1.3. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	316
16.2. Czynności audytorskie – program zadania audytowego środki pieniężne.....	318
16.3. Przykład audytu środków pieniężnych.....	325
16.3.1. Sprawozdanie finansowe.....	325
16.3.2. Operacje gotówkowe.....	328
16.3.3. Operacje bankowe.....	332
17. Rozdział XVII – Rozwiązania do zadań w rozdziale IX Audyt finansowy – uwagi ogólne	337
17.1 Część A.....	337
17.2 Część B.....	344
Pytania	351
Bibliografia	387
Spis tabel i wykresów	389

